ISSN 2181-0000
Doi Journal 10.26739/2181-0000

JOURNAL OF MAMUN SCIENCE

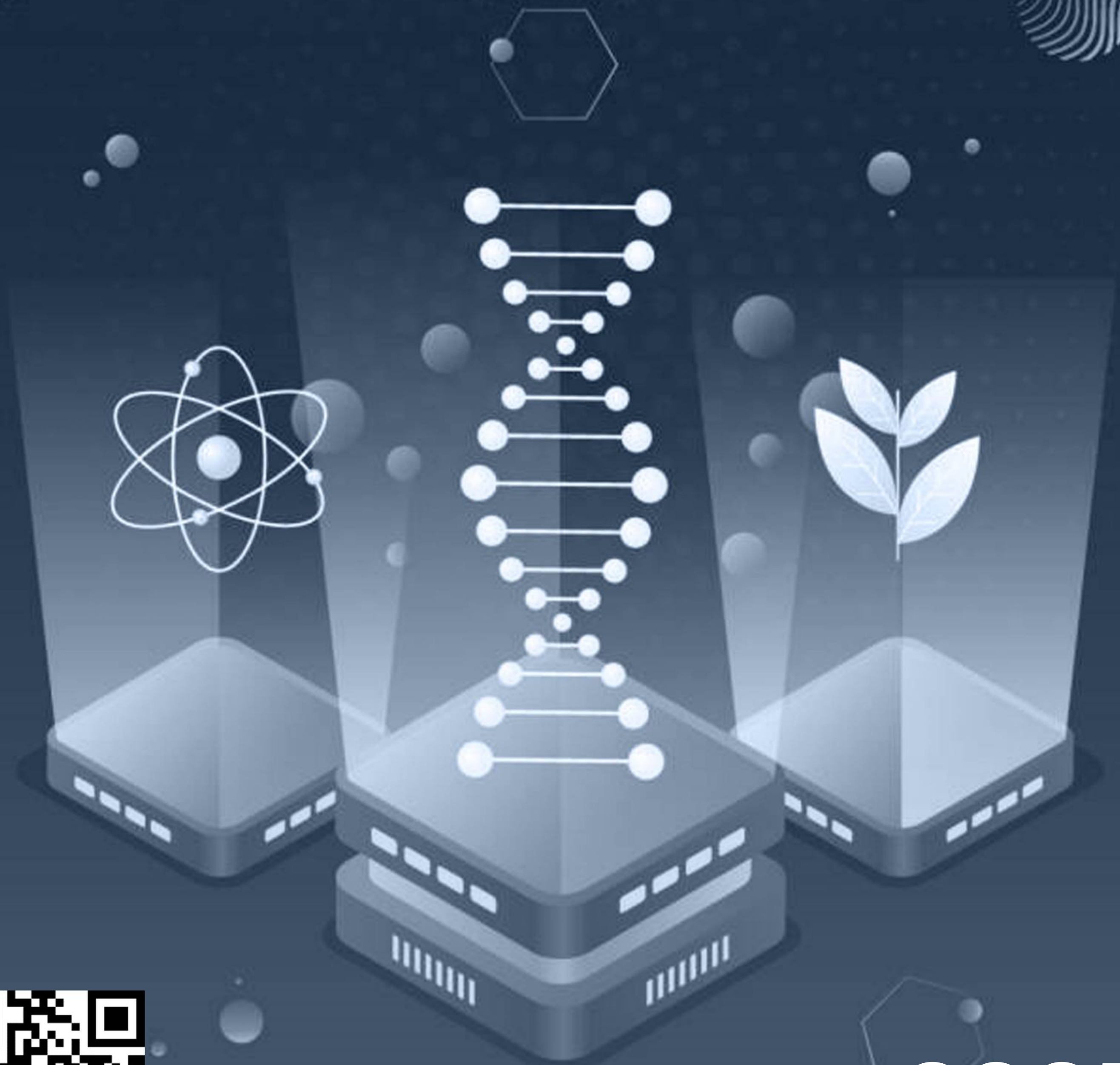

VOLUME 3, ISSUE 5
2025

Tadqiqot uz

ISSN 2181-0000
Doi Journal 10.26739/2181-0000

MA'MUN UNIVERSITETI

«MA'MUN SCIENCE» JURNALI

3 JILD, 5 SON

ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»

ТОМ 3, НОМЕР 5

JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»

VOLUME 3, ISSUE 5

doi® crossref

ТОШКЕНТ-2025

«MA'MUN SCIENCE» JURNALI

ЖУРНАЛ «MA'MUN SCIENCE» | JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»

№5 (2025) DOI http://dx.doi.org/10.26739/2181-0000-2025-5

Бош муҳаррир: | Главный редактор: Chief Editor:

Urazbayeva Dilbar Abdullayevna
Psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ma'mun Universiteti NTM

Бош муҳаррир ўринбосари: | Заместитель главного редактора: | Deputy Chief Editor:

Xudoynazarov Egambergan Madrahimovich
Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent Ma'mun Universiteti NTM

TAHRIRIY MASLAHAT KENGASHI | EDITORIAL BOARD | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

FILOLOGIYA FANLARI (INGLIZ TILI)
Axmedov Oybek Saporboyevich
Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti
O'rozboyev Abdulla Durdibayevich
Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ma'mun Universiteti NTM
Kalandarov Oybek Ruzimbayevich
Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM
Yakubov Muzaffar Kamildjanovich
Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM
Galiyeva Margarita Rafaelovna
Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti
Nasrullayeva Nafisa Zafarovna
Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Samarqand davlat chet tillari instituti
Cho'ponov Otanazar Otojonovich
Filologiya fanlari doktori (DSc)
Urganch davlat universiteti
Yakubova Matluba Tajibayevna
Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM
Samandarova Lola Sultanovna
Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

FILOLOGIYA FANLARI (RUS TILI)
Cho'ponov Otanazar Otojonovich
Filologiya fanlari doktori (DSc)
Urganch davlat universiteti
Ruzmetov Surojbek Allaberganovich
Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch davlat universiteti

FILOLOGIYA FANLARI (NEMIS)
Yakubova Matluba Tajibayevna
Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch davlat universiteti

FILOLOGIYA FANLARI (O'ZBEK TILI)
Matnazarov Javlanbek Kabulovich
Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

TARIX FANLARI
Anatoliy Sagdullayevich Sagdullayev
Tarix fanlari doktori, professor; akademik
O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining haqiqiy a'zosi
Ashirov Adhamjon Azimbayevich
Tarix fanlari doktori, professor,
O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Tarix instituti.
Goncharov Yuriy Mixaylovich
Tarix fanlari doktori, professor
Altay davlat universiteti Rossiya
Shaydurov Vladimir Nikolayevich
Tarix fanlari doktori, dotsent
Leningrad davlat universiteti Rossiya
Abdullayev Utkir Ismoilovich
Tarix fanlari doktori (DSc),
dotsent Urganch davlat universiteti
Matkarimova Sadoqat Maqsudovna
Tarix fanlari doktori (DSc), dotsent
Ma'mun Universiteti NTM
Abdullayev Timur Pulatovich
Tarix fanlari nomzodi, dotsent
Ma'mun Universiteti NTM
Abdalov Umidbek Matniyazovich
Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),
Dotsent Ma'mun Universiteti NTM
Jumaniyozova Mamlakat Tojiyevna
Tarix fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Urganch davlat universiteti
Xo'jamuratov Umarjon Rustamovich
Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch pedagogika instituti

PSIXOLOGIYA FANLARI
Shoumarov G'ayrat Baxromovich
Psixologiya fanlari doktori, professor; akademik
O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining haqiqiy a'zosi
Kryukova Tatyana Leonidovna
Psixologiya fanlari doktori, professor
Kostroma davlat universiteti Belorusiya
Karpinskiy Konstantin Viktorovich
Psixologiya fanlari doktori, professor
Grodno davlat universiteti Belorusiya

IQTISODIYOT FANLARI
Ruzmetov Baxtiyar
Iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ma'mun Universiteti NTM
Sherov Alisher Bakberganovich
Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), professor
Ma'mun Universiteti NTM
Voronsova Yuliya Vladimirovna
Iqtisodiyot fanlari nomzodi
Moskva davlat boshqaruvi universiteti
Jabborov Umarbek Rustambekovich
Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM
Cho'ponov San'at Otanazarovich
Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM
Niyazmetov Islambek Masharipovich
Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Ma'mun Universiteti NTM

PEDAGOGIKA VA FALSAFA FANLARI
Sardor Sharifzoda O'razboy Tabib o'gli
Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), dotsent
Ma'mun Universiteti NTM
Matnazarov Javlanbek Kabulovich
Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM
Adilov Zafar Yunusovich
Falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Slepko Yuriy Nikolayevich
Psixologiya fanlari doktori, professor
Yaroslav davlat pedagogika universiteti
Xazova Svetlana Abduraxmanovna
Psixologiya fanlari doktori, dotsent Kostroma
davlat universiteti Belorusiya
Kalandarova Madina Baxadirovna
Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM
Nurullayeva Baxtigul Bobojonovna
Psixologiya fanlari nomzodi, dotsent Ma'mun
Universiteti NTM

TIBBIYOT FANLARI
Yuldashev Baxrom Sobirjanevich
Tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Ma'mun Universiteti NTM
Abdullayev Ravshanbek Babajonovich
Tibbiyot fanlari doktori, professor
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali
Esamuratov Aybek Ibragimovich
Tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali
Samandarova Barno Sultonovna
Biologiya fanlari nomzodi, dotsent
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali
Tajiyeva Zebo Baxodirovna
Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD)
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali
Nazarova Maloxat Berdiboyevna
Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD)
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali
Xudaynazarova Salomat Ruzibaevna
Tibbiyot fanlari nomzodi, dotsent
Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

ILMIY JURNAL TEXNIK KOTIBI
Sultanov Samandar Maxmud o`g`li
Arxeolog (tadqiqotchi pedagog)
Ma'mun Universiteti NTM

Page Maker | Верстка | Саҳифаловчи: Xurshid Mirzaxmedov

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC the city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

FILOLOGIYA

1. Yakubova Matluba Tajiboevna
SHEVAGA XOS LEKSIK BIRLIKLARNING ERKIN SAMANDAR SHE'RIYATIDAGI BADIIY AHAMIYATI..8

2. Rayxan Madaminova
HOFIZ XORAZMIY "DEVON"IDAGI MA'NODOSH SO'ZLAR TAHLILI..............................17

3. Yangibayeva Nodira, Rahimova Mohigul
HAYOT-MAMOT MOTIVINING IKKI XIL BADIIY TALQINI..25

4. Niyazmetova Shahlo Adamboyevna
ULUG'BEK HAMDAM SHE'RLARIDA PARALLELIZMLARNING QO'LLANILISHI VA O'ZIGA XOSLIGI..31

5. Pirmatova Ozodaxon Saparboyevna
SHOLICHILIK LEKSIKASI VA GURUCHLI TAOM NOMLARINING LEKSIK-GRAMMATIK XUSUSIYATLARI...35

6. Jumanyazova Muxabbat Xusinovna
XORAZM XALQ QO'SHIQLARI LEKSIKASIDAGI AYRIM SO'ZLARNING ETIMOLOGIYASI XUSUSIDA..40

7. Fayzullaeva Rukhshona Lutfulloevna, Melikova Martaba Numonovna
INFLUENCE OF GLOBALIZATION ON THE COMMUNICATION PROCESS........................44

8. Raufjon Maxmudov, Anaxon Vapayeva
O'ZBEK VA RUS TILLARI LEKSIKASIDA ENG YANGI QATLAM.......................................51

9. Ихтиёр Бабаназаров
XII АСР ХОРАЗМ ИЛМИЙ-АДАБИЙ МУҲИТИДА МАҲМУД ЗАМАХШАРИЙНИНГ ТУТГАН ЎРНИ..56

10. Rayxan Madaminova
HOFIZ XORAZMIY "DEVON"IDAGI KO'P MA'NOLI LEKSIK BIRLIKLARNING ASARDAGI O'RNI..62

11. Abdullayeva Poshshajon Usmon qizi
FRAZEOLOGIK BIRLIKLAR VA ULARNING O'RGANILISHI...69

12. Matyakubova Surayyo Abdullayevna
OGAHIYNING TARIXIY ASARLARIDA QO'SHMA FE'LLAR SINONIMIYASI...................73

13. Xo'jamurodova Iroda Anvar qizi
SEMIOTIKA: NAZARIY ASOSLAR VA TADQIQOTLAR...78

IQTISODIYOT

1. Karimova Madina
XORAZM VILOYATIDA KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING HUDUDIY XUSUSIYATLARI VA TADBIRKORLIK KO'NIKMALARINI BAHOLASH............................83
2. Baxtiyarova Sabohat Baxtiyarovna
STRATEGIK MENEJMENTNING O'ZBEKISTON SHAROITIDAGI TATBIQI........................91

PEDAGOGIKA

1. Davletov Erkaboy Yusubovich
BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA TAYANCH HAYOTIY KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISH IMKONIYATLARI..95

2. Usanova Zulfiya Bozorovna
PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING GENEZISI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI....98

3. Odinaeva Gulshoda Shavkatovna
TARBIYA DARSLARI VOSITASIDA O'QUVCHILARDA IJTIMOIY DAXLDORLIK TUYG'ULARINI TAKOMILLASHTIRISH METODIKASI..102

PSIXOLOGIYA

1. Raximov Bobur, Radjapova Dilnura
SHAXS IJTIMOIYLASHUVINING PSIXOLOGIK ASOSLARI...107

TARIX

1. Babajanova Nilufar Alisherovna
QUYI AMUDARYO TARIXIY-GEOGRAFIK REGIONIDA URBANISTIK JARAYONLAR. AHOLINING JOYLASHISHI VA TARIXIY TARAQQIYOT SAHIFASI.................................111

2. Bekchanov Doniyor
XORAZM JADIDLARI QARASHLARIDA DAVLAT VA JAMIYAT HAYOTINI MODERNIZATSIYALASH MASALALARI..115

3. Tajiyeva Umida Rajabboevna
O'ZBEK XALQI MADANIYATIDA TABIATGA MUNOSABATNING BA'ZI MASALALARI..119

4. Tilovboyeva Mardona Aybekovna
O'RTA OSIYO MINTAQASI TABIIY-GEOGRAFIK HOLATI, HUDUDIY CHEGARALARI MASALALARIGA DOIR BA'ZI CHIZGILAR..123

5. Исмаилов Улугбек Сапарбой огли
ПРОБЛЕМА ХИЩНИКОВ В ЭКОЛОГИИ ДРЕВНЕГО ПЕРИОДА ХОРЕЗМСКОГО ОАЗИСА..127

6. Rajabova Zuhra Sa'dullayevna, Raximova Intizor Rustamovna
XIX ASR OXIRI-XX ASR BOSHIDA TURKISTONDA TA'LIM TIZIMI TRANSFORMATSIYASINING BA'ZI MASALALARI..132

7. Marimov Muzaffar Erkinovich
XX ASRNING 20-30-YILLARI XORAZM OKRUGIDA SOG‘LIKNI SAQLASH SOHASI VA UNDAGI O‘ZGARISHLAR..137

8. Bekchanov Doniyor
AVAZ O‘TAR QARASHLARIDA JADIDCHILIK G‘OYALARI...141

9. Sultanov Samandar Mahmud o‘g‘li
XORAZM VOHASI VA G‘ARBIY SO‘G‘D HUDUDLARINING GEOGRAFIK SHAROITI, HUDUDIY CHEGARALARI MASALALARI..145

10. Abdullayev Abdurasul Abdulpattoevich
QUR’ONI KARIM OYATLARINI TAVIL QILISHDA ISHORIY TAFSIRLARNI O‘RNI.......149

11. Misrbekova Makhliyo
THE REPRESENTATION OF USTRUSHANA’S HISTORY IN NUMISMATIC SOURCES...155

12. Bekimbetov Bahodir Mirzabaevich
YANGI O‘ZBEKISTONDA OROL FOJIASINI HAL ETISHGA YONDASHUVNING TUBDAN O‘ZGARISHI VA UNING NATIJALARI...161

13. Xayitmuratova Zaynura G‘aybullayevna
QADIMGI MARKAZIY OSIYO XALQLARINING METROLOGIK TIZIMI: O‘LCHOV BIRLIKLARINING PAYDO BO‘LISHI VA RIVOJLANISHI...167

«MA'MUN SCIENCE» JURNALI
ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»
JOURNAL «OF MAMUN SCIENCE»
ISSN: 2181-0000
www.tadqiqot.uz

Niyazmetova Shahlo Adamboyevna-
Abu Rayhon Beruniny nomidagi
Urganch davlat universiteti oʻqituvchisi

ULUGʻBEK HAMDAM SHE'RLARIDA PARALLELIZMLARNING QOʻLLANILISHI VA Oʻ ZIGA XOSLIGI

http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.15670070

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada zamonaviy oʻzbek adabiyoti vakili Ulugʻbek Hamdam she'riyatidagi parallelizm san'atining koʻrinishlari, ularning poetik va falsafiy mazmuni, shuningdek, badiiy-kompozitsion vazifasi tahlil qilinadi. She'rdagi obrazlar tizimi, inson, tabiat, Vatan va ezgulik kabi tushunchalar oʻrtasida yaratilgan parallellik misollar asosida chuqur yoritiladi. Tahlil qilinayotgan she'r orqali shoirning estetik qarashlari va milliy ruh ifodasining poetik jihatlari ochib beriladi.

Kalit soʻzlar: Ulugʻbek Hamdam, parallelizm, poetik obraz, zamonaviy she'riyat, badiiy tahlil.

Ниязметова Шахло Адамбоевна –
преподаватель Ургенчского государственного
университета имени Абу Райхона Беруни

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ И ОСОБЕННОСТИ ПАРАЛЛЕЛИЗМОВ В СТИХАХ УЛУГБЕКА ХАМДАМА

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются формы проявления искусства параллелизма в поэзии современного узбекского поэта Улугбека Хамдама, их поэтическое и философское содержание, а также художественно-композиционная функция. Параллели, созданные между такими понятиями, как человек, природа, Родина и добродетель, глубоко анализируются на основе примеров из стихотворения. Через анализ произведения раскрываются эстетические взгляды поэта и особенности выражения национального духа.

Ключевые слова: Улугбек Хамдам, параллелизм, поэтический образ, современная поэзия, литературный анализ.

Niyazmetova Shahlo Adamboyevna –
Lecturer at Urgench State University named
after Abu Rayhon Beruni

THE USE AND DISTINCTIVE FEATURES OF PARALLELISMS IN THE POETRY OF ULUGʻBEK HAMDAM

ABSTRACT

This article analyzes the manifestations of the art of parallelism in the poetry of contemporary Uzbek poet Ulugbek Hamdam, focusing on its poetic and philosophical depth and artistic-compositional function. The study highlights the parallels created between concepts such as human, nature, homeland, and virtue, using specific poetic examples. Through this analysis, the poet's aesthetic worldview and the poetic representation of national spirit are revealed.

Keywords: Ulugbek Hamdam, parallelism, poetic image, modern poetry, literary analysis.

KIRISH VA DOLZARBLIGI

Ulug'bek Hamdamning asarlari bilan tanishayotgan zukko o'quvchi uning o'ziga xos yo'ldan borish istagini sezadi. Adiblik va shoirlik bilan birga adabiyotshunoslikni ham qo'shib olib borayotgan Ulug'bek Hamdam bu sohaning o'z yo'li haqida fikrlaydi:

"Nahotki, adabiyotshunosligimizda o'z yo'limiz yo'q?" degan savol tug'iladi. Sharq dunyoqarashi, diniy, hududiy va milliy qadriyatlarga suyangan o'zimizning adabiy-tanqidiy tafakkurimiz nahotki korimizga yaramasa? Agar hammasini chetdan – rus, nemis, ingliz, frantsuz, ispan va amerika singari ilg'or mamlakatlarning adabiyotshunosligidan "qarz" olib turishda davom etaversak, oqibati nima bo'ladi? "Qarz" olingan andozalar milliy ruhda yozilgan badiiyat namunalarini har doim ham bekamu ko'st sinchiklab, tushuntirib berolarmikan? Sharqona, o'zbekona asarlar xarakterini, ularning nozik tabiatini a'lo darajada ochib, kashf etolarmikin?.."

METODLAR VA O'RGANILISH DARAJASI

Jahon adabiyotshunosligida shaxs tasviri, uning tavsifi va sifatlanishi bilan bog'liq poetik xususiyatlarga hamisha e'tibor qaratib kelingan. Chunki u orqali insoniyat badiiy tafakkuri rivojida yuz bergan poetik o`zgarishlar tarixini, dinamikasini ochish imkoni paydo bo`ladi. Bu jihatdan zamonaviy o`zbek she'riyatidagi shaxs obrazlari tiplari, ularni badiiy ifodalash usul va vositalarini aniqlash ham zarurdir. Shu jumladan, Ulug'bek Hamdam she'riyatida qo'llanilgan shaxs obrazi turlarini aniqlashga alohida ahamiyatga ega.

Hech bir mubolag'asiz ta'kidlash joizki, bugun biz baquvvat o'zbek she'riyatiga egamiz. She'riyat Sharqda asrlar davomida adabiyotning asosiy turi sifatida yashagani boisi ham uning ildizlari bag'oyat teran.

Ammo bugungi o'zbek she'riyati kechagi she'riyat emas, balki o'zining ko'pgina, xususan, shakliy-mazmuniy mundarijasiga ko'ra yangilangan poeziyadir. Shu bilan birga, bugungi she'riyat kechagi she'riyatdan uzilib qolgan alohida hodisa ham emas. Ular o'rtasida vorisiylik, uzviylik davom etib kelayotir. Zamonaviy o'zbek she'riyati mumtoz va yangi o'zbek she'riyatining eng yaxshi an'analarini davom ettirgani holda jahon adabiyoti buloqlaridan ham suv ichayapti. Adabiyot kecha dunyoga sots.realizm tuynugi orqali qaragan bo'lsa, bugun uning tafakkur ufqi juda keng. Ayni mana shu keng ufq — badiiy tafakkur erkinligi hozirgi zamon poeziyasini — Istiqlol davri o'zbek she'riyatini vujudga keltirayotgan bosh omildir. Shunga ko'ra, har tomonlama boy she'riyatimizga nazar tashlab, uning bag'rida barcha tamoyillarning izini ko'rish mumkin: realizm, neorealizm, romantizm, simvolizm va bir qator avangard adabiy oqimlarning hayotbaxsh yo'llarida yaratilayotgan bugungi o'zbek she'riyati shoir tafakkurining yagona mafkuraviy iskanjadan xoli ekanligidan, boshqacha aytganda, chinakam hurligidan dalolat.

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Shoir va yozuvchining she'rlarini tahlil qilish jarayonida parallelizmlarning qo'llanilishiga oid ma'lumotlar bilan tanishib chiqadigan bo'lsak, quyidagi bitta she'ri misolida uning turlarini tahlil qilish mumkn:

GUL EKARDIM...

Suv ostida dimiqib tolgan
Odam kabi bo'g'ildim yomon...
Bir siltanib chiqsaydim suvdan,
Bu o'limdan qolsaydim omon,
Qo'shiq aytib berardim Sizga!..

Qo‘shiq aytib o‘tardim Sizga,
Topganimni bag‘riga joylab.
Borlig‘imni ishonib so‘zga,
Gul ekardim Vatanim bo‘ylab,
Bo‘ston bo‘lib ketardi so‘ngra...

Ulug‘bek Hamdamning “**Gul ekardim...**” she’ri – zamonaviy o‘zbek she’riyatida **parallellik san’atining** nafis va falsafiy ifodasidir. Unda **inson holati va tabiatdagi holatlar** o‘rtasida ko‘plab **parallel obrazlar** yaratilgan. Quyida ushbu she’r asosida **parallellikning ko‘rinishlari va tahlili** keltiriladi:

1. Inson va tabiat holatining parallelligi

“Suv ostida dimiqib tolgan / Odam kabi bo‘g‘ildim yomon...”

Bu misralarda **inson holati (bo‘g‘ilish, dimiqqanlik)** bilan **suv ostida qolgan holat** parallellikda berilgan. Shoir o‘zining ichki ruhiy bo‘g‘ilishini suv ostida dimiqib qolgan odamga qiyoslaydi. Bu yerda:

- **Metafora**: “suv ostida qolgan odam” – hayotiy muhitda nafas ololmayotgan odamni bildiradi;
- **Simvol**: ruhiy siqilish, ijtimoiy, siyosiy yoki shaxsiy bosim;

Parallel obrazlar: “suv ostida qolgan odam” – “shoirning bo‘g‘ilgan holati”.

2. Orzu va haqiqat parallelligi

“Bir siltanib chiqsaydim suvdan, / Bu o‘limdan qolsaydim omon”

Bu yerda **real muhit (suv ostida qolish)** va **ideal orzu (suvdan chiqish, omon qolish)** qarama-qarshi, ammo **paralel** berilgan. Ular biri-biriga bog‘langan – biri halokat (real), biri najot (orzu). Bu orqali **ichki kurash**, **insonning umid bilan yashashi** ifodalanadi.

Parallel voqealar: “halokat (bo‘g‘ilish)” ↔ “najot (suvdan chiqish)”.

3. Ijod va yashash ehtiyoji paralleligi

“Qo‘shiq aytib berardim Sizga!”

Shoir hayotda omon qolsa, **qo‘shiq aytishni**, ya’ni **ijod qilishni** orzu qiladi. Bu misrada **ijod – yashashning bir shakli** sifatida ko‘rsatilgan. Bu paralellik – **hayot va ijod** o‘rtasidagi bog‘liqlikni bildiradi.

Paralel tushunchalar: “omon qolish” ↔ “qo‘shiq aytish” (ijod).

4. Vatan va gul ekish obrazlari parallelligi

“Gul ekardim Vatanim bo‘ylab”

Bu satrda **gul ekish** – **ezgulik, ijod, mehnat** ramzi sifatida, **Vatan** esa bu ezgulikka ochiq makon sifatida keltiriladi. Bu – **inson va Vatanning birligiga** asoslangan poetik parallellik.

Parallel obrazlar: “gul” (ijod, muhabbat) ↔ “Vatan” (ona zamin, ma’naviy makon)

5. Bo‘ston va natija parallelligi

“Bo‘ston bo‘lib ketardi so‘ngra...”

Bu yerda **ezgulik (gul ekish)** va **natija (bo‘ston)** o‘rtasida sabab-oqibat bog‘lanishi bor. Shoir yaratgan go‘zalliklar va samimiy ishlar orqali **yurt go‘zallashadi** – bu esa poetik parallellikning ijtimoiy-falsafiy talqinidir.

XULOSA

Ulug‘bek Hamdam ushbu she’rida quyidagi **parallellik ko‘rinishlaridan** foydalanadi:

Paralel obrazlar	**Ma’no**
Inson ↔ Suv ostida qolgan odam	Ruhiy siqilish, bo‘g‘ilish
Omon qolish ↔ Qo‘shiq aytish	Hayot va ijod
Gul ↔ Vatan	Ezgulik va ona zamin
Gul ekish ↔ Bo‘ston	Sabab ↔ Natija (yaratish ↔ rivoj)

Ushbu she’r ruhiy iztirob, umid, ezgulik, vatanparvarlik va ijodiylik singari mavzularni **inson va buyumlar (tosh, suv, gul, bo‘ston)** orqali **parallelik asosida** ifodalagan yuksak poetik namuna hisoblanadi.

Iqtiboslar/References/Сноски

1. Hamdamov Ulug'bek. Eski dunyo va yangi men. -T.: Yangi asr avlodi, 2018.- 96-bet.
2. Hamdamov U.A. XX asr o`zbek she'riyati badiiy tafakkur tadrijining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari: Filol. fan. bo`yicha fan doktori (ДСс) diss. avtoref. – T., 2017.
3. Hamdamov U. Yangi o`zbek she'riyati. – T.: Adib, 2012. – 304 b. 4. Hamdamov U. Atirgul. – Toshkent: Sano-standart, 2005. – 224 b.

ISSN 2181-9696

Doi Journal 10.26739/2181-9696

«MA’MUN SCIENCE» JURNALI

3 JILD, 5 SON

ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»

ТОМ 3, НОМЕР 5

JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»

VOLUME 3, ISSUE 5

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000